

Beste donateurs,

Er komt een paard bij! Fellow, een 24-jarige ruïn van Manege Waarland in de Kop van Noord-Holland. Uiteraard is er aandacht voor alle andere oudjes in de rubriek 'onze paarden'. Foto's en het verhaal over de twee nieuwe stallen in de 'stroschuur' en natuurlijk het evenement *Het Friesche Paard-on-Tour* van 4 t/m 6 november 2011.

Nieuw: Fellow

"Het liefste paard van de hele stal". Zo staat Fellow bij iedereen bekend. Een schat van een paard. Hij is 24 jaar oud, heeft 18 jaar als manegepaard gewerkt in Manege Waarland in de Kop van Noord-Holland. Maar Fellow trekt het niet meer. Hij blijft even lief en geduldig, alleen zijn benen worden stram. Aan zijn rechteroog is hij nu helemaal blind. Hij werd de laatste tijd alleen nog ingezet voor kinderlessen. Maar Fellow heeft er geen plezier meer in....Manege Waarland zorgt goed voor de manegedieren. Paddy en Baltimore komen beide van die manege en hebben tot hun 26e jaar volop gewerkt. Ook Fellow heeft opmerkelijk lang dienst gedaan. Met 20 jaar is een paard officieel "oud". Maar oud is relatief: hoe vitaal is het dier en hoe is er mee omgegaan. 11 September hield Manege Waarland een Open Dag en werd Fellow in het zonnetje gezet. José en Marco

Baars, de manege-eigenaren, voerden volop actie. Er meldden zich 10 donateurs en er werd € 380,=! opgehaald voor Fellow. In de week van 19 t/m 24 september bemensten wij ons standje in de manege. Uiteraard was ook de pers in Noord-Holland over Fellow's pensioen ingeseind. De eindstand aan donateurs was op 24 september: 45. **Zaterdag, 1 oktober, om 15.00 uur**, vlak voor Dierendag, komt Fellow naar onze stallen aan de Langestraat 82, in Beetgumermolen. **Jullie zijn van harte uitgenodigd daar bij te zijn.** Het welkomstlied voor hem ligt klaar: '*For he's a jolly good Fellow!*'

Onze paarden

Het voorjaar brak records in zonuren en droogte. En werd gevolgd door een 'zomer' met records in regen en kou....Sinds de stichting bestaat is het nog nooit zulk slecht zomerweer geweest. Onze *pensionado's* hebben welgeteld drie dagen dag en nacht in de wei kunnen staan. En voor het eerst in de geschiedenis konden ze in totaal vier weken de wei niet in. Die was zo doordrenkt met water dat het risico dat ze het gras kapot trapt en te groot was. Onze oudjes stonden noodgedwongen die dagen in de buitenbak en de *paddock*. De plek waar ze normaal gesproken pas in oktober naar toe gaan. Maar we hebben deze zomer ook nog nooit zo vaak dierenarts Douwe Dijkman over de vloer gehad...Begin juli was dat nodig voor **Jane**. 's Ochtends, toen Markus de stalhouder de hele kudde naar de wei wou brengen bleek Jane van de ene dag op de andere helemaal stram te zijn, het lopen deed haar duidelijk pijn. Douwe Dijkman's eerste indruk was dat ze last had van hoefbevangenheid – een heel pijnlijke ziekte. Douwe adviseerde hoefsmid Gerard Nielsen te vragen beide voorhoeven extra te bekappen. Het viel op dat Jane's hoofd was opgezwollen aan beide kanten van haar mond. Als je met je vinger in de huid drukte bleef er even een klein putje in staan. Het zag er uit als een allergische reactie. Jane kreeg pijnstillers voorgeschreven en een injectie tegen de vochtophoping in haar hoofd. Gerard Nielsen kwam direct langs en bekapte Jane's hoeven. Vijf dagen ging het goed met Jane, tot ze even plotseling als de eerste keer, weer helemaal stram was en amper kon lopen. Douwe Dijkman schreef opnieuw pijnstillers voor en nam een bloedmonster om te onderzoeken of ze

last had van een ontsteking. Hij controleerde met een tang haar nu bekapte voorhoeven op gevoeligheid. Een test die bij hoefbevangenheid toont dat de pijn in de hoef zit. Maar dat was niet zo. Haar hoofd was minder opgezwollen, maar nog steeds dik. Geen hoefbevangenheid dus. Geen "nijlpaard"ziekte - vrij vertaald - waarbij het hoofd, maar ook de benen van het paard opzwellen. Haar bloed en hart waren in orde. Jane had geen ontstekingen, ze at goed en had geen last van diarree. Maar wat was er dan aan de hand?!

De gouden tip kwam van manegehouder Roelof v.d. Galiën van *Manege de Molenruiters*. Ik maakte me zorgen over Jane, dus sprak ik met hem na mijn rij uur in zijn manege over Jane's ziekteverschijnselen. Paardenmensen gaan hun hele leven met paarden om en weten heel veel. Roelof's eerste vraag was een schot in de roos: "Is er iets veranderd in haar voeding?" Direct schoot me te binnen dat Jane sinds een aantal weken twee maal per dag maïskorrels kreeg. Bijvoeding omdat ze mager is. Maar ook voedsel dat ze nog nooit had gehad. En dat de opgezwollenheid van haar hoofd direct deed denken aan een allergie. Hoefbevangenheid werd vroeger geweten aan een teveel aan eiwit in het voedsel, maar de ziekte wordt waarschijnlijk veroorzaakt door suikers in de voeding. Maïs is zoet, bevat veel zetmeel en zetmeel wordt omgezet in suiker...De maïs is gelijk geschrapt in Jane's menu. Sindsdien is ze –mager en wel - gelukkig weer helemaal gezond!

De oudjes in galop. Links Berthus voorop. Midden Tarzan voorop. Rechts: Jane. (Foto's : Eline de Boer)

Berthus

Het tweede paard dat mij slapeloze nachten bezorgde was onze Berthus. In het voorjaar had hij last gehad van rotstraal aan zijn linker voorhoef. En dat was over. Dachten we...Gerard Nielsen kwam in juli voor het bekappen van de hoeven van alle paarden. Bij de voorhoef van Berthus was zijn eerste reactie: "Die hoef is niet goed. Ik ben bang dat dit straalkanker is..." Dat was hevig schrikken. Als leek kon ik zien dat de stukken die hij van de straal (het driehoekje aan de onderkant van de hoef) sneed net zacht spek leken in plaats van het harde, witte afsnijsel van een gezonde hoef. En de hoef bloedde flink. Direct is dierenarts Douwe Dijkman er bij gehaald. Dat het ziek weefsel was bevestigde Douwe onmiddellijk, maar het hoopgevende nieuws was dat de straal niet misvormd was; er waren geen woekeringen. Douwe hoopte dat het geen straalkanker zou zijn en zette met de therapie in op de bestrijding van een heel gemene rotstraalinfectie. Berthus kreeg een kilo antibioticapoeder voorgeschreven (80 gram per dag!) en tweemaal daags moest zijn hoef worden behandeld. De eerste keer met CTC-spray ("blauwspray") met antibiotica. De tweede keer spuiten met een verhardingspray. Gerard kwam iedere 14 dagen langs om de straal bij te snijden en Douwe Dijkman controleerde voortdurend of de genezing vorderde en gaf aan wat extra aan de hoef gedaan moest worden door Gerard. Er kwam een tweede kilo antibioticapoeder aan te pas met nog meer bussen CTC en verhardingspray. Met resultaat. Gelukkig! Na twee maanden intensieve behandeling is de straal goed aan het genezen. Voor de rol van geduldig patiënt is Berthus per definitie niet geschikt. Berthus is Berthus. Na drie weken had hij schoon genoeg van het gedoe aan zijn hoef. Zijn halster mocht ik hem omdoen en de box uitkomen wilde hij ook nog wel voor me doen. ('Nou ja, vooruit dan maar, omdat zij het is'...), maar daarna was de medewerking ook echt op. Ik hoefde maar te wijzen naar zijn hoef of hij haalde uit. En best ook! *Berthus-het-paard-dat-met-drie-benen-kan-slaan*, kortom het ouderwetse 'vakwerk' dat we van hem kenden van de *Leeuwarder Manege*. Razendsnel naar achteren trappen, maar ook naar opzij. Het benenwerk van legendarische boxer Mohammed Ali. Nadat hij de spuitbussen uit mijn handen had geslagen, hielp de truc dat iemand hem een bak met eten voorhield en ik ondertussen zijn hoef kon doen. Maar ook dan bleef het oppassen. Berthus heeft duidelijk geen problemen met *multitasking*. Gelukkig zal het nu niet lang meer duren en dan is zijn hoef weer helemaal 100%. Hierbij heel veel dank aan Gerard Nielsen. Gerard bekapt alle paarden – als

vrijwilliger – iedere drie maanden. Het extra werk voor Berthus, elke 14 dagen, deed en doet hij onmiddellijk erbij onder het motto "zolang ik hoefsmid ben, ben ik vrijwilliger voor de oudjes!" Met alle andere *pensionado's* ging het de hele zomer goed. **Quido** is gezond en gelukkig. Af en toe zet hij samen met **Irma** gezellig een galopje in als ze naar de stal gaan. **Irma** gaat het ook prima. Quido en

Links: Quido. Gezond en gelukkig

Irma zijn een goed stel samen in hun eigen weidedeel. Over het touw dat ze scheidt van de rest van de kudde, neuzen ze regelmatig met de anderen, maar met z'n tweeën krijgen ze ook rust. **Ginger** en **Paddy** zijn een vast duo in het andere weidedeel. 'De Dames Groen' zijn in hele goede conditie. Bij beide is de 'appeltjestekening' op hun vacht te zien. Inmiddels beginnen ze al een dikkere vacht te krijgen in de aanloop naar de winter. **Tarzan** is stoer, sterk en gezond als altijd. Vaste grote vriendin van Berthus en altijd degene die als eerste de stallen binnenstapt. En ook echt het enige paard van wie Berthus dat toestaat.

Rechts: Baltimore. Vies en gelukkig (foto's: Eline de Boer)

Baltimore heeft geen vaste vriend of vriendin, maar leeft probleemloos en opgewekt in de kudde. Als er één paard is dat als hobby het rollen in het zand of de modder heeft, is hij het. Hij wordt regelmatig gepeetst, maar meestal zit hij onder de Friese klei...Vies en gelukkig! Op stal geniet hij iedere avond na het eten – hoofd door het openstaande raam - urenlang van het uitzicht op de wei.

Twee nieuwe stallen in de 'stroschuur'

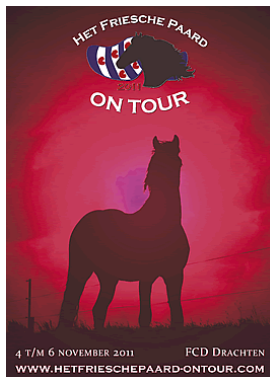

Links boven de oude situatie buiten, onder: binnen. Rechts: na de verbouwing buiten en binnen.

Het was hard werken geblazen de afgelopen maanden. Nadat de achterwand van de 'stroschuur' gestript was, er twee ramen en een kozijn met een dubbele deur waren aangebracht, zijn de twee

nieuwe stallen gebouwd. Markus, de stalhouder, die ook een klussenbedrijf heeft, heeft er wat moois van gemaakt. En daarna kwam het schilderwerk voor ons. Op de rolsteiger alle dakhout in dit staldeel (80 m2) schoonmaken en wit schilderen. En de achterwanden, stallen, deuren en kozijnen dienden tenminste tweemaal gebeitst te worden. Uit Noord-Holland kwamen Daniella Officier, Monique Bosch en donateurs Indra Hagedoorn en Dominga Rodriguez twee zondagen over om aan die grote klus mee te helpen. Het is prachtig geworden! Precies op tijd voor Fellow's komst is alles klaar. Paddy en Ginger, de grote vriendinnen, verhuizen samen naar de nieuwe stallen. Uiteraard komt er nooit een paard alleen op stal te staan. Fellow krijgt Ginger's huidige box.

Het Friesche Paard-on-Tour van vrijdag 4 t/m zondag 6 november in het FCD Drachten

Dat wordt een geweldig evenement! Van **vrijdag 4 t/m zondag 6 november in het FCD in Drachten**. Het Friese paard en onze stichting – jawell! - staan centraal in de show. Esther Liano, onze ambassadrice, die samen met Sjoerd Keuning het initiatief nam voor dit evenement, heeft de medewerking van o.a. de groepen: het **Fryske Quadrille, De Oorsprong, Nemo's bern en de Black Pearls**. Regisseur Ferdinand Banning is de man die in 2009 de regie had van de fantastische jubileumshow bij het 125-jarig bestaan van het *Fries Paarden Stamboek*. Jaarlijks regisseert hij het kerstcircuit in AHOY in Rotterdam. Het is de bedoeling dat het *Friesche Paard-on-Tour* ook werkelijk op tournee gaat. Om een volgend optreden te noemen: wanneer zeker is dat de wereldberoemde *Spaanse Rijsschool* in 2012 in AHOY in Rotterdam optreedt, komt het *Friesche Paard-on-Tour* in het voorprogramma!

Esther geeft – terecht - heel weinig prijs over de inhoud van de shows. Dat moet een verrassing blijven. Alle voorproefjes die ze heeft laten zien tijdens evenementen zoals *Horse Event* waren geen weergave van de werkelijke shows..Maar dat het een spectaculair geheel wordt is zeker (met vuurwerk bijvoorbeeld....). Bekend is in ieder geval dat de *Friese Hengsten Carrousel* – met 10 goedgekeurde dekhengsten – de slotshow verzorgt. De *NDC (de Noordelijke Dagblad Combinatie)*, waartoe ook *Leeuwarder Courant* en het *Dagblad van het Noorden* behoren, is de mediapartner voor dit evenement. Dat betekent heel veel publiciteit in de grote noordelijke dagbladen. Tijdens de première op vrijdagavond 4 november, zal door een professionele veilingmeester een schilderij van Ben Postmus worden geveild. Ben Postmus maakt prachtige tekeningen en schilderijen van o.a. Friese paarden. Dat schilderij stelt hij kosteloos voor ons goede doel ter beschikking. Nu maar hopen dat er flink geboden zal worden, want de opbrengst is voor onze oudjes! We krijgen een prominente plek voor ons standje en de spreekstalmeester zal regelmatig de zaal oproepen om donateur te worden. Vóór het evenement begint wordt iedere avond een filmpje getoond van onze *pensionado's* in Beetgumermolen. Donateur/vrijwilliger Arnoud v.d. Veer heeft in mei onze oudjes in de wei en op stal in beeld gebracht. Het is een heel aansprekende en overtuigende film geworden. Eén beeld zegt meer dan 1000 woorden. Ik denk niet dat we na het vertonen van die film nog iemand in de zaal hoeven uit te leggen dat onze *pensionado's* volop genieten van hun welverdiende pensioen...

De kaartverkoop voor het Friesche Paard-on-Tour is gestart. Mis het niet mensen! Jullie kunnen tickets bestellen via www.hetfrieschepaard-ontour.com. De prijzen zijn heel redelijk. Ze variëren van € 12,50 voor kinderen tot € 15,= en € 25,= voor volwassenen. Voor 65+-ers is er korting. Wie niet beschikt over internet kan telefonisch reserveren bij Sjoerd Keuning, **tel: 06-52 60 81 91**.

De volgende Nieuwsbrief

De komende Nieuwsbrief verschijnt eind december 2011. Natuurlijk met verhalen over de paarden. Publiciteit en hoe het *Friesche-Paard-on-Tour* verliep. Voor een bezoek aan onze *pensionado's* zijn jullie zijn altijd welkom. Ik ben iedere woensdag- en zondagmiddag in Beetgumermolen. Rond 16.00 uur is een goede tijd. Graag tot dan en tot ziens!

Met vriendelijke groet,
Ineke de Groot

Stichting Opvang Oude Manegepaarden en –Pony's in Friesland

Frans van Mierisstraat 37, 8932 KR Leeuwarden.

Nieuw rekeningnummer: Triodos Bank. 39.02.11.818

Inschrijfnr KvK 01107267. www.pensioenpaard.nl e-mail: info@pensioenpaard.nl

Tel. (na 19.00 uur) 058 – 2 12 45 25